

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie współpracy europejskiej w dziedzinie sieci energetycznych

(opinia z inicjatywy własnej)

(2015/C 268/03)

Sprawozdawca: Pierre-Jean COULON

Dnia 16 października 2014 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny postanowił, zgodnie z art. 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego, sporządzić opinię z inicjatywy własnej w sprawie

współpracy europejskiej w dziedzinie sieci energetycznych

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 4 marca 2015 r.

Na 506. sesji plenarnej w dniach 18–19 marca 2015 r. (posiedzenie z dnia 18 marca 2015 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 167 głosami (3 osoby wstrzymały się od głosu) przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES uważa, że wzmocniona współpraca europejska w dziedzinie sieci energetycznych jest szczególnie ważna dla obywateli i przedsiębiorstw.

1.2. Podmioty społeczeństwa obywatelskiego i regiony mają do odegrania kluczową rolę w transformacji sektora energetycznego, która stanowi jedyną gwarancję skuteczności, kontroli cen i przeciwdziałania zmianie klimatu.

1.3. Komitet proponuje utworzenie platform wymiany pomiędzy władzami terytorialnymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego jako wspólnej inicjatywy Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, z udziałem krajowych rad społeczno-gospodarczych lub podobnych instytucji z poszczególnych państw członkowskich.

1.3.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje poczynioną w komunikacie Komisji w sprawie unii energetycznej propozycję dotyczącą stworzenia forum infrastruktury energetycznej. Powinno ono stanowić szeroką platformę dla społeczeństwa obywatelskiego w celu:

- usystematyzowania zebranych doświadczeń i opracowania nowych, sprawdzonych rozwiązań na poziomie lokalnym,
- krzewienia refleksji na temat lokalnych przepisów i kierowania środków finansowych na skuteczne modele,
- większej akceptacji dla rozwiązań wobec różnych wyzwań energetycznych i zaangażowania w stawianie czoła tym wyzwaniom.

1.4. EKES proponuje utworzenie „europejskiej książeczki oszczędnościowej w zakresie energii”. Każdy Europejczyk mógłby założyć sobie taką książeczkę i skorzystać ze stopy rentowności nieznacznie przewyższającej roczny poziom inflacji w Unii; uzyskane kwoty byłyby inwestowane wyłącznie w europejskie projekty energetyczne i umożliwiałyby uzupełnienie finansowania publicznego lub prywatnego (przedsiębiorstwa).

2. Wprowadzenie

2.1. W najbliższych latach rozwój sieci energetycznych będzie żywotnym wyzwaniem dla Europy. Ich rozbudowa i wzmocnienie są niezbędnym warunkiem powodzenia transformacji energetyki, absolutnie koniecznej dla przeciwdziałania zmianie klimatu, dla konkurencyjności i gospodarczej atrakcyjności Europy, a także niezbędnym warunkiem bezpieczeństwa dostaw dla konsumentów.

2.2. Na proces ten trzeba przeznaczyć setki miliardów euro, a jego zaczątki znajdują się w komisyjnym programie ożywienia wzrostu gospodarczego sprzyjającego przedsiębiorczości i zatrudnieniu. Inwestycje te będą szły w parze z upowszechnianiem inteligentnych sieci (przesyłu i dystrybucji), które stają się rynkiem na ogromną skalę. Trzeba będzie uruchomić dodatkowe środki finansowe, w tym w drodze oprocentowanej subskrypcji dla obywateli.

2.3. Prawdziwa polityka europejska na rzecz infrastruktury energetycznej wymaga rozwijania kluczowych sektorów w zakresie innowacji, aby zwiększyć konkurencyjność Europy na arenie światowej.

2.4. Priorytet dla sieci energetycznych to jeden z najważniejszych elementów tej szerszej energetycznej współpracy i integracji europejskiej, które są obecnie pilną potrzebą. EKES omawiał już tę kwestię we wcześniejszych opiniach, zwłaszcza tych dotyczących utworzenia europejskiej wspólnoty energetycznej. To właśnie jest celem unii energetycznej zaproponowanej przez nową Komisję; za projekt ten odpowiada wiceprzewodniczący Komisji Maroš ŠEFČOVIČ.

2.5. Zgodnie z priorytetami EKES-u, unia energetyczna ma na celu propagowanie dialogu i współpracy, co jest jedynym sposobem obniżenia kosztów, zwiększenia efektywności i zaspokojenia potrzeb obywateli i przedsiębiorstw.

3. Wyzwania związane z infrastrukturą gazową w Europie

3.1. Sytuacja na Ukrainie w 2014 r. rozbudziła na nowo obawy Europy o zaopatrzenie w gaz ziemny. Podczas gdy złoża na Morzu Północnym czy też w Niderlandach maleją, głównym wyzwaniem staje się dywersyfikacja importu, a także zdolność Europy do stawienia czoła ewentualnym przerwom w dostawach. Oznacza to, że w nadchodzących latach konieczne będzie zainicjowanie lub dokończenie szeregu transgranicznych projektów dotyczących gazociągów, sprzężarek służących w razie potrzeby do odwrócenia przepływu bądź też terminali LNG. Jednocześnie wewnętrzna europejska infrastruktura będzie niezbędna do wsparcia integracji rynku wewnętrznego i zapobieżenia różnicom cen związanym z wąskimi gardłami.

3.2. Ponadto transformacja energetyki zmienia pod wieloma względami perspektywę przemysłu gazowego, wysyłając różne sygnały, które mogą się czasami okazać sprzeczne. Infrastruktura gazowa wymaga w istocie inwestycji, które amortyzują się przez wiele dziesięcioleci. Dlatego też wola zmniejszenia zużycia energii lub przestawienia się ze zużycia energii opartej na węglu na energię ze źródeł odnawialnych jedynie w nieznacznym stopniu zachęca do takich inwestycji. Tym bardziej że pojawienie się gazu łupkowego w Stanach Zjednoczonych i tym samym import węgla amerykańskiego, których nie przewidywano, doprowadziły do nadmiernych inwestycji w zdolność do wytwarzania energii elektrycznej w cyklu kombinowanym, która miała być odpowiednikiem elektrociepłowni o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji. Transformacja energetyki wiąże się jednak z rozwojem biogazu, który wymagać będzie pewnego dostosowania sieci w celu uwzględnienia gromadzenia tych źródeł produkcji i ich rozproszonego charakteru.

3.3. Jeżeli chodzi o gaz ziemny, głównym wyzwaniem wydaje się opracowanie jasnego i czytelnego kierunku rozwoju europejskiej strategii energetycznej w związku z potrzebą dokonania znacznych inwestycji, które zdaniem Komisji do 2020 r. wynosić będą 70 mld EUR, a zdaniem ENTSO-G – 90 mld EUR.

4. Kwestia sieci elektroenergetycznych podczas transformacji energetyki

4.1. Sieć przesyłowa i system dystrybucji energii elektrycznej są podstawą systemu elektroenergetycznego i głównym atutem w transformacji energetyki. Muszą zostać dostosowane do nowych sposobów produkowania energii, w tym energii ze źródeł odnawialnych, do produkcji rozproszonej w przestrzeni i czasie oraz do nowych rodzajów zapotrzebowania, by zapewnić równowagę między podażą energii elektrycznej a popytem na nią. Pierwsze linie wysokiego i bardzo wysokiego napięcia rozwinęły się najpierw wokół scentralizowanych systemów produkcji energii cieplnej, następnie wodnej i jądrowej w wielu krajach. Zapotrzebowanie na energię obszarów miejskich i przemysłowych, gdzie począwszy od lat 50. następował bardzo szybki wzrost, zadecydowało o projektowaniu nowych linii. Obecnie w Europie transportowane są znaczne ilości energii ze źródeł odnawialnych, które przekraczają granice państwowe i powodują, że jeszcze ważniejsza staje się solidarność między poszczególnymi obszarami.

4.2. Cele UE wytyczone na 2020 r. i 2050 r., które uwzględniają klimat, środowisko, bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej i konkurencyjność, powodują gwałtowny wzrost inwestycji w zdecentralizowane systemy produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. We Francji, Niemczech, Hiszpanii i Włoszech aż 95 % tych instalacji produkcyjnych podłączonych jest do sieci dystrybucji energii elektrycznej (niskiego i średniego napięcia). Ta zdecentralizowana energia jest zasadniczo produkowana z przerwami, wtedy, kiedy jest wiatr lub słońce. Dlatego też role i zadania dystrybutorów energii elektrycznej będą się radykalnie zmieniać. W przeszłości system dystrybucji musiał sobie radzić z niewieloma wąskimi gardłami, a użytkownikowi końcowemu dostarczał odgórnie energię elektryczną, która została wyprodukowana w sposób scentralizowany i przesłana siecią przesyłową (wysokiego i bardzo wysokiego napięcia). W przyszłości zarządzanie siecią się zmieni. Przyłączenie coraz większej części zdecentralizowanych odnawialnych źródeł energii, ładowanie pojazdów elektrycznych i większa rola klientów mogących uczestniczyć aktywnie w rynku zarządzania obciążeniem sieci zmieniają zadania i działania dystrybutorów energii elektrycznej, a także system powiązań między sieciami dystrybucji i przesyłu. Systemy dystrybucji będą tym samym w przyszłości coraz bardziej połączone i złożone, gdyż obejmować będą wiele źródeł produkcji i coraz bardziej różnorodnie i zmienne w czasie struktury zużycia energii, a przepływ energii elektrycznej będzie mógł się nawet odwrócić, zmieniając kierunek z systemu dystrybucji do sieci przesyłowej, jeżeli produkcja lokalna znacznie przewyższy zużycie. Ogólnie rzecz ujmując, można przewidywać, że trudności napotymane obecnie przez sieci przesyłowe energii elektrycznej, zwłaszcza w zakresie zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, staną się wkrótce elementem codzienności operatorów systemów dystrybucji energii elektrycznej.

Większa elastyczność produkcji

4.3. Transformacja energetyki, w którą zaangażowały się wszystkie kraje europejskie, prowadzi do innego rozmieszczenia źródeł produkcji. Nowe rozmieszczenie elektrowni, których lokalizacja jest bardziej rozproszona od lokalizacji konwencjonalnych systemów produkcji, nie pokrywa się z wcześniejszą mapą. Elektrownie produkujące energię wiatrową lub fotowoltaiczną zasadniczo mieszczą się na obszarach oddalonych od głównych ośrodków zużycia energii. Na przykład w Niemczech przesył energii wiatrowej wyprodukowanej na Morzu Północnym lub Bałtyckim do ośrodków zużycia energii położonych na południu jest poważnym wyzwaniem. Z powodu obecnego braku wystarczających zdolności przesyłowych produkcja energii odnawialnej musi być czasami ograniczana, co wiąże się z marnotrawstwem materialnym i finansowym. Sieć powinna się zatem szybko dostosować, by móc przyjąć nowe źródła produkcji. Również w polityce energetycznej, dotyczącej np. tempa wdrażania i skali stosowania odnawialnych źródeł energii, każde państwo członkowskie powinno uwzględnić wpływ na systemy energetyczne także w innych państwach członkowskich.

4.4. Oprócz przyłączenia do sieci, ogromny rozwój nowych, zmiennych źródeł produkcji (w przeciwieństwie do dotychczas dominujących, możliwych do kontroli źródeł produkcji) skłania podmioty do zastanowienia się nad zarządzaniem systemem elektroenergetycznym i do projektowania nowych narzędzi kontroli.

4.5. Jeżeli będzie funkcjonowało magazynowanie energii, to będzie ono stanowić bardzo dobre rozwiązanie problemu nieciągłości dostaw energii ze źródeł odnawialnych i zmienności (diennej lub sezonowej) zużycia energii. Niemniej obecne technologie mają swe ograniczenia i zasadniczo opierają się na elektrowniach szczytowo-pompowych, które są sprawdzoną (w użyciu od niemal 80 lat), lecz ograniczoną technologią ze względu na niewielką liczbę zakładów i ich oddziaływanie na środowisko. Są to ponadto duże zakłady, które wymagają przesyłania energii elektrycznej w dwóch kierunkach: pompowania i odzyskiwania. Idealnym rozwiązaniem byłoby magazynowanie rozproszone.

4.5.1. Istnieją też inne możliwości, na przykład magazynowanie w postaci wodoru, lecz przed upływem co najmniej 10 lat żadna z nich nie doprowadzi do rozwoju przemysłowego na dużą skalę.

4.6. Ze względu na to, że brakuje obecnie wystarczającej, skutecznej, opłacalnej i ekologicznej zdecentralizowanej pojemności magazynowej, i nawet przy uwzględnieniu różnych możliwości zużycia energii na własne potrzeby, najwłaściwszym rozwiązaniem dla wprowadzania i wykorzystywania nowych odnawialnych źródeł energii jest wciąż dobre zarządzanie przepływem. Właśnie na to pozwala wystarczająco szeroka i odporna sieć, w skali regionalnej, krajowej i europejskiej. Dzięki wspólnemu wykorzystywaniu mocy wytwórczych na różnych poziomach za pomocą wzajemnych połączeń, pokrycie sieciami przesyłowymi umożliwia dokonanie znacznych oszczędności, gwarantując jednocześnie zaopatrzenie w energię elektryczną w całej Unii Europejskiej.

4.7. Ta oszczędność środków nie wiąże się tylko z wielkością sieci. Umożliwia ją również oddziaływanie na siebie różnic: społecznych, kulturowych, geograficznych, meteorologicznych czy, rzecz jasna, związanych ze sposobem produkcji. W nawiązaniu do przykładu wzajemnego powiązania sieci europejskich można zauważyć, że wieczorne godziny szczytowego obciążenia różnią się między sobą ze względu na odmienny styl życia i inne przyzwyczajenia mieszkańców krajów sąsiadujących. W Belgii, Niemczech, Francji czy Hiszpanii nie jada się kolacji o tej samej porze, podobnie jak w Rumunii, Bułgarii, Grecji czy Polsce. Ponadto systemy elektroenergetyczne krajów europejskich są mniej lub bardziej podatne na pewne czynniki ryzyka. Godziny obciążenia szczytowego we Francji są w dużej mierze zależne od niskiej temperatury i szczyt zużycia występuje w szczególnie chłodne zimowe wieczory, ok. godz. 19, podczas gdy Niemcy są szczególnie wrażliwe na produkcję energii wiatrowej, a w Hiszpanii szczyt zużycia energii występuje latem w środku dnia, ok. godz. 13, w związku z korzystaniem z klimatyzacji.

4.8. Wspólne wykorzystywanie mocy wytwórczych za pomocą wzajemnych połączeń umożliwia wszystkim krajom wspólne stawianie czoła ryzyku związanemu z niepewnością, a także zmniejszenie zapotrzebowania na moce wytwórcze.

4.9. Sieci przesyłowe energii elektrycznej umożliwiają zwiększenie zasobów energii ze źródeł odnawialnych na szeroką skalę, a także lepsze radzenie sobie z ograniczeniami wynikającymi z ich nieciągłości. Sieć pozwala na rzadsze korzystanie z możliwości rezerwowych tzw. „back up”, które oferują często elektrownie ciepłe opalane paliwem kopalnym (węglem, gazem, mazutem), emitujące duże ilości gazów cieplarnianych. Sieci (przesyłu i dystrybucji) umożliwiają przekierowanie jednorazowej, lokalnej nadwyżki produkcji, na przykład dużej ilości energii fotowoltaicznej podczas południowej przerwy w dzielnicy mieszkaniowej, do obszarów zużycia energii. Pozwalają również na pokrycie zapotrzebowania tych samych mieszkańców w godzinach nocnych i w dni mało słoneczne lub całkowicie pochmurne.

Konieczność modyfikowania zużycia energii

4.10. Dobrze zarządzana sieć europejska oparta na infrastrukturze dostosowanej do nowej mapy produkcji wydaje się zatem niezbędnym instrumentem transformacji energetyki. Jednak jest to tylko jedna strona medalu.

4.11. W krajach uprzemysłowionych metody produkcji poddające się całkowitej kontroli stosowane do początku lat 90., takie jak energia wodna lub jądrowa, wzbudziły przekonanie, że produkcja musi się dostosować do zużycia (podaży i popytu), a nie odwrotnie. Operator sieci musiał wówczas zapewnić dostosowanie produkcji i dostaw do zmian zużycia energii w celu zachowania stałej równowagi między produkcją a zużyciem energii elektrycznej.

4.12. Sytuacja się jednak zmieniła, i to w sposób nieodwracalny. Rozwój nowych form zużycia energii elektrycznej (rozpowszechnienie klimatyzacji, coraz większa ilość urządzeń elektronicznych, telefonia komórkowa i różne inne zastosowania), a także przestawienie się na energię elektryczną zachodzące obecnie w sektorze transportu (pojazdy elektryczne) wymagają kontroli aktualnego zużycia pod kątem tego, by nie przeciążyć systemu produkcji i sieci elektroenergetycznych i by tym samym móc uniknąć zbyt dużych inwestycji.

4.13. Trzeba uwzględnić szczyty zużycia związane z większą zmiennością klimatu. W tych krajach, w których energia elektryczna służy do ogrzewania, szczyty zużycia są coraz większe w trudnych okresach, a zatem we Francji przekroczone poziom 102 GW pod koniec lutego 2012 r., co oznacza 30-procentowy wzrost w porównaniu z okresem sprzed 10 lat. Częstsze upały, które wiążą się z coraz powszechniejszym wykorzystaniem klimatyzacji, prowadzą już do szczytu zużycia, co może powodować problemy w zakresie produkcji. Na przykład w Europie Zachodniej szczyt zużycia energii elektrycznej przypada na okres zimowych chłódów, a także letnich upałów, czyli układu antycyklonalnego cechującego się zwłaszcza brakiem wiatru. Nie ma to prawie żadnych konsekwencji, gdy energia elektryczna pochodzenia wiatrowego stanowi zaledwie kilka procent całkowitej produkcji, lecz coraz większe znaczenie tego źródła energii zmienia postać rzeczy.

4.14. Zarządzanie obciążeniem sieci jest szczególną formą kierowania zapotrzebowaniem, która umożliwia ograniczenie szczytów zużycia i, bardziej ogólnie mówiąc, wygładzenie krzywej obciążenia. Polega na ograniczeniu w określonym momencie fizycznego zużycia danego zakładu lub grupy podmiotów. Zarządzanie obciążeniem sieci będzie rozproszone w sektorze mieszkaniowym lub przybierze różne formy, jeżeli dotyczyć będzie zakładów przemysłowych. Trzeba uwzględnić efekt odroczenia zużycia.

4.15. Regulacja konsumpcji to jedno z narzędzi. Inne to tworzenie inteligentnych sieci (mniejsze inwestycje), sposoby produkcji energii i jej magazynowanie. W tym przypadku zarządcy sieci muszą odgrywać aktywną rolę i przyczynić się do rozwoju nowych technik zarządzania konsumpcją. Nie same technologie, lecz również prawdziwe mechanizmy rynkowe umożliwią stopniowe przeobrażenie konsumentów w aktywnych konsumentów, tzw. prosumentów. Ich grono się poszerza, a operatorzy systemu (przesyłu i dystrybucji) są pierwszoplanowymi podmiotami. Np. we Francji, od czasu wdrożenia w 2010 r. zarządzania obciążeniem sieci, zamówienia publiczne umożliwiły znaczne zwiększenie możliwej redukcji obciążenia – ze 100 MW w 2010 r., gdy system został wprowadzony, do ponad 700 MW pod koniec 2013 r. Jest to kwestia, która wymaga porozumienia operatorów, samorządów terytorialnych, pracowników sektora i organizacji konsumentów.

4.16. Nowe mechanizmy rynkowe, które trzeba wprowadzić w nadchodzących latach, takie jak na przykład mechanizm zarządzania mocą wytwórczą, powinny umocnić tę tendencję w perspektywie średnio- i długoterminowej i przyczynić się do lepszego wykorzystania elastyczności popytu na energię elektryczną.

5. Od optymalizacji gospodarczej i społecznej po optymalizację środowiskową

5.1. Wzajemne wykorzystywanie i optymalizacja systemów produkcji, a także rozwój i elastyczność zużycia wymagają od sieci przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej spełnienia zasadniczego zadania: solidarności terytorialnej. Sieć przesyłowa umożliwiła w istocie pogodzenie rozbieżnych regionalnych, a nawet krajowych bilansów zużycia, różnych potencjałów produkcji, a także odmiennych i nieregularnych profili zużycia. Sieć przesyłowa energii elektrycznej zapewnia elastyczność między produkcją a zużyciem, a ponadto jest ona również narzędziem optymalizacji środowiskowej systemu elektroenergetycznego.

5.2. Zarządzanie przepływem energii elektrycznej uwzględnia ograniczenia techniczne oraz hierarchię gospodarczą i społeczną różnych źródeł produkcji energii elektrycznej. Najpierw wykorzystywana jest energia, której produkcja poszłaby na marne, jeżeli nie zostałaby natychmiast wykorzystana (energia wiatrowa, fotowoltaiczna), a następnie energia wodna pochodząca z elektrowni przepływowych i energia jądrowa, której koszt krańcowy jest niski. Następnie wykorzystywane są tzw. źródła kopalne: węgiel, gaz i mazut, zależnie od ceny paliwa. Elektrownie szczytowo-pompowe odgrywają raczej rolę w zakresie regulowania innych źródeł energii. Podobnie jest w wypadku innych konwencjonalnych elektrowni (np. gazowych) zapewniających elastyczność produkcji.

5.3. Ten sposób funkcjonowania gwarantuje teoretycznie optymalne i oszczędne wykorzystanie źródeł produkcji. Jednak wiele kryteriów, które trzeba brać pod uwagę, wywiera presję na ten system, a rosnące znaczenie energii ze źródeł odnawialnych może się przyczynić do zachwiania jego równowagi.

5.4. Oprócz włączenia energii ze źródeł odnawialnych do systemu elektroenergetycznego pod względem technicznym, ich rozwój w ramach mechanizmów wsparcia, zwłaszcza finansowego, zmusza do zadania sobie pytania o ich powiązanie z klasycznymi mechanizmami rynkowymi.

5.5. Trzeba to rozpatrywać w kontekście: systemy produkcji ciepłej, zwłaszcza technologia bloku gazowo-parowego, są ledwo opłacalne z uwagi na stagnację zużycia, które można postrzegać w pozytywnym świetle ze społecznego punktu widzenia, lecz również z punktu widzenia spadku ceny węgla i CO₂ w Europie. W tym kontekście wdrożenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych może prowadzić do zachwiania równowagi na zorganizowanych rynkach. Na rynkach hurtowych wielokrotnie pojawiały się ceny ujemne, co jest paradoksem. Do takiej sytuacji może dochodzić w niektórych krajach europejskich przez wiośnię godzin rocznie. Wyłączenie w ostatnich latach, z powodów ekonomicznych, ponad 70 000 MW mocy produkowanej przy użyciu gazu, ze wszystkimi związanymi z tym skutkami technicznymi, społecznymi i gospodarczymi, odzwierciedla brak koordynacji między rozwojem nowego europejskiego modelu energetycznego a zasadami wynikającymi z wewnętrznego rynku energii.

5.6. Zamykanie w całej Europie elektrociepłowni, zwłaszcza gazowych, może stać się problematyczne. Wystąpią nie tylko problemy społeczne, lecz dostępny obecnie margines bezpieczeństwa, który umożliwił na przykład przetrwanie kontynentalnej fali mrozów w 2012 r., będzie maleć przez cały okres 2014–2018, ze znacznym spadkiem w 2015 i 2016 r. Różne scenariusze rozpatrywane przez szereg przedsiębiorstw pokazują, że jeżeli w tych samych warunkach klimatycznych (wiatr, nasłonecznienie, temperatura) miałyby dojść do takiej fali mrozów jak w lutym 2012 r., kryterium bezpieczeństwa dostaw energii wyznaczone przez niektóre państwa członkowskie wynoszące średnio trzygodzinną przerwę w dostawie energii elektrycznej, mogłoby nie zostać spełnione w 2016 r.!

5.7. Rynek energii elektrycznej z trudem wysłał obecnie skuteczne sygnały długoterminowe, które są niezbędne do zainicjowania potrzebnych inwestycji i spełnienia europejskich ambicji w dziedzinie energii i klimatu. Zarówno w Unii Europejskiej, jak i w sporej części krajów sąsiadujących konieczny jest nowy model, by zapewnić bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej. Musi to być model sprzyjający pojawieniu się nowych możliwości technologicznych i przemysłowych związanych z inteligentną siecią oraz obejmujący ponowne przeanalizowanie gospodarki całego systemu elektroenergetycznego w celu zapewnienia jej zgodności z różnymi celami wytyczonymi na 2030 r. i na następne lata.

Bruksela, dnia 18 marca 2015 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE